

schip bijna 108.000 bezoekers; in 1980 zijn het er ruim 209.000. In de toenmalige wethouder Kunstzaken, Pim Vermeulen, vindt Van Empelen een constructieve meedenker; de directeur Grondbedrijf, Jan Doets, is een invloedrijke medestander en rond het museum is een netwerk van havenmannen actief dat dingen voor elkaar weet te krijgen.⁴⁵

Maar dan keert het tij. Het gemeentebestuur wordt geconfronteerd met bezuinigingen zoals Rotterdam ze sinds de jaren dertig niet meer gekend heeft. Joop Linthorst volgt Vermeulen op als wethouder met de gecombineerde portefeuille Kunstzaken en Financiën. Eind 1982 zet hij het bouwproces van het nieuwe museum stil. Hij wil, om financiële redenen, op dezelfde locatie een groter gebouw met daarin het Maritiem, Volkenkundig en Historisch Museum plus expositiecentrum Lijnbaancentrum. In juni 1983 is dit plan van de baan; de bouw wordt hervat, maar het museum wordt kleiner en soberder dan oorspronkelijk door Pieter van Empelen en architect Wim Quist gedacht. Op 6 november 1986 vindt de feestelijke opening plaats door minister Elco Brinkman van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Het Rotterdams Scheepvaart- en Havenmuseum is een realiteit geworden. Opvallend genoeg verandert de formele naam niet. Het is en blijft het Maritiem Museum 'Prins Hendrik'.

Van zetbaas naar zelfstandig

Het lukt het Rotterdams Scheepvaart- en Havenmuseum echter niet om zijn gedroomde functie van nationaal maritiem museum met het accent op scheepvaart en haven waar

te maken. Het concept bestaande uit een binnen- en een buitenmuseum blijkt financieel en inhoudelijk te ambitieus. In het nieuwe museumgebouw staat een semi-permanente opstelling centraal waarin de basisbegrippen van de maritieme wereld worden uitgelegd –het zogenoemde *Vademecum*. In de rest van het gebouw worden elkaar snel opeenvolgende tijdelijke tentoonstellingen geprogrammeerd. De gedachte hierachter is dat op deze manier veel objecten die anders het depot niet uitkomen, vaker en in een wisselende context te zien zijn. In de praktijk blijkt dat echter niet zo te werken. Alleen de 'veelgebruiker', die door intensief herhalingsbezoek kennis blijft nemen van het steeds wisselende aanbod, ziet dit. Iemand die eens in de paar jaar binnenwandelt, zal vooral heel veel missen van wat hij of zij zich nog herinnert van de vorige keer. En dat is ook precies de kritiek die het nieuwe museum over zich heen krijgt van het aanvankelijk zeer talrijke publiek. Het jaar 1987 wordt het absolute recordjaar in het bestaan van het museum tot op de dag van vandaag: ruim 230.000 bezoekers. Pieter van Empelen is dan al vertrokken. Hij keert terug naar de theaterwereld en zijn afscheidsfeest op 6 april 1987, met zijn eigen Don Quishocking en Youp van 't Hek in plaats van de gebruikelijke formele toespraken, betekent het vrolijke einde van een turbulent, creatief en inspirerend tijdperk.⁴⁶

De jaren die hierop volgen hebben een strenger karakter. Na interim-directeur P.J.Th. Schoots, die een start maakt met het op orde brengen van de preciaire financiën, treedt in september 1988 Henk Koops aan, die de